

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

นำเสนอเมื่อ : 11 ต.ค. 2552

การสื่อสาร (Communication) คือ กระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารผ่านสื่อต่าง ๆ ที่อาจเป็นการพูด การเขียน การแสดงการจัดกิจกรรม ฯลฯ ไปยังผู้รับสารอย่างมีวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันมีปฏิริยาตอบสนองต่อกัน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับบริบททางการสื่อสาร เพื่อให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สาระสำคัญ

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการสื่อสารของมนุษย์ ไม่ว่าในฐานะของผู้ส่งสารหรือผู้รับสาร ดังนั้นในการสื่อสารที่สัมฤทธิ์ผล ผู้ใช้ภาษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเลือกใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งมีคุณธรรมและมารยาทที่ดีในการสื่อสารเป็นสำคัญ

เนื้อหา

การสื่อสาร (Communication) คือ กระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารผ่านสื่อต่าง ๆ ที่อาจเป็นการพูด การเขียน การแสดงการจัดกิจกรรม ฯลฯ ไปยังผู้รับสารอย่างมีวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันมีปฏิริยาตอบสนองต่อกัน สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับบริบททางการสื่อสาร เพื่อให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล

ความสำคัญของการสื่อสาร

๑) การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ไม่มีใครที่ดำรงชีวิตได้ โดยปราศจาก การสื่อสาร โดยเฉพาะสังคมมนุษย์ที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดเวลา พัฒนาการทางสังคมจึงดำเนินไปพร้อมๆ กับพัฒนาการทางการสื่อสาร

๒) การสื่อสารช่วยธำรงสังคมให้อยู่ร่วมกันเป็นปกติสุข เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ ประเพณี กฎเกณฑ์ทางสังคมและความรู้ต่างๆ จำเป็นต้องรับการถ่ายทอดเพื่อให้เป็นมรดกทางสังคมตกถึงไขว่รวมกันอย่างสันติ

๓) การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทางสังคมในด้านคุณธรรม จริยธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ รวมทั้งในการสื่อสารจำเป็นต้อง พัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งและต่อไขว่การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการพัฒนาต่างๆ เช่น การใช้สื่อสัทข หรือสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ในงานสาธารณสุข เป็นต้น

ภาษาในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสาร

๑. ภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ผู้ส่งสารใช้ภาษาถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ความคิด

ความรู้สึกไปยังผู้ส่งสาร ภาษาแบ่งออกได้ เป็น ๒ ชนิด คือ

๑.๑ วจนภาษา (verbal language) เป็นภาษาถ้อยคำ อาจเป็นคำพูดหรือตัวอักษรก็ได้ การใช้วจนภาษาจะต้องชัดเจนและถูกต้องทั้งการเขียน การออกเสียงคำ และการเรียงร้อยประโยค นอกจากนี้ยังต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับลักษณะของการสื่อสาร ลักษณะงาน สื่อ และผู้รับสารด้วย

๑.๒ อวจนภาษา (non-verbal language) คือภาษาที่ไม่ใช้ถ้อยคำ แต่แฝงอยู่ในถ้อยคำ ได้แก่ สีหน้า สายตา ท่าทาง น้ำเสียง วัตถุ ช่องว่าง เวลา การสัมผัส กุณิน รุส ภาพและลักษณะของอักษร เป็นต้น เราอาจใช้อวจนภาษาเพื่อเสริม เนนหรือแทนคำพูดก็ได้ ผู้ใช้ภาษาต้องเลือกใช้อวจนภาษาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ระดับภาษาในการสื่อสาร

การใช้ภาษาต้องคำนึงถึงระดับของภาษา ซึ่งต้องใช้ให้เหมาะสมกับโอกาส สถานการณ์และบุคคล ระดับภาษามี ๓ ระดับ คือ

๑. ระดับพิธีการ

เป็นระดับภาษาที่ใช้กับพระมหากษัตริย์ เช่น ภาษาในศาล การประชุมรัฐสภา และในพิธีการต่าง ๆ

ตัวอย่าง

ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสกราบบังคมทูลอัญเชิญใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทพระราชทาน ปริญญญาบัตร

๒. ระดับทางการ

เป็นรูปแบบของภาษาที่ใช้ในโอกาสหรือเรื่องสำคัญ ได้แก่ภาษาในบทความวิชาการ เอกสารทางราชการ สุนทรพจน์ การประชุมทางการ ตัวอย่าง
ประธานขอให้ที่ประชุมพิจารณาเรื่องปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย

๓. ระดับกึ่งทางการ

เป็นระดับภาษาที่ใช้ปรึกษาหารือกิจธุระ การประชุมไม่เป็นทางการ บทความแสดงความคิดเห็น สารคดีกึ่งวิชาการ